

**Vorbereidingsmateriaal bij
voorbeeldexamens
Staatsexamen NT2 Programma I**

Inhoud

1. Inleiding	
Tips bij het maken van het Staatsexamen Programma I	3
Oefeningen met voorbeeldexamens Programma I	3
Gebruiksaanwijzing bij de beoordelingsvoorschriften Programma I	3
2. Examenonderdeel Lezen	
2.1 Tips bij het maken van het examen Lezen	4
2.2 Oefeningen met het voorbeeldexamen Lezen	5
2.3 Gebruiksaanwijzing bij de beoordelingsvoorschriften examen Lezen	7
3. Examenonderdeel Luisteren	
3.1 Tips bij het maken van het examen Luisteren	8
3.2 Oefeningen met het voorbeeldexamen Luisteren	9
3.3 Gebruiksaanwijzing bij de beoordelingsvoorschriften examen Luisteren	12
4. Examenonderdeel Schrijven	
4.1 Tips bij het maken van het examen Schrijven	13
4.2 Oefeningen met het voorbeeldexamen Schrijven	14
4.3 Gebruiksaanwijzing bij de beoordelingsvoorschriften examen Schrijven	18
5. Examenonderdeel Spreken	
5.1 Tips bij het maken van het examen Spreken	19
5.2 Oefeningen met het voorbeeldexamen Spreken	20
5.3 Gebruiksaanwijzing bij de beoordelingsvoorschriften examen Spreken	23

1. Inleiding

Dit lesmateriaal is bedoeld als examentraining voor mensen die over enkele weken het Staatsexamen NT2 Programma I gaan doen.

In hoofdstuk 2 tot en met 5 vindt u per examenonderdeel (Lezen, Luisteren, Schrijven en Spreken):

- tips bij het maken van het Staatsexamen NT2 Programma I
- oefeningen met voorbeeldexamens Programma I
- een gebruiksaanwijzing bij de beoordelingsvoorschriften Programma I

Tips bij het maken van het Staatsexamen NT2 Programma I

In deze paragraaf vindt u per examenonderdeel adviezen voor de kandidaten. Het is belangrijk dat de cursist een paar keer oefent met deze tips. Kijk daarvoor in de volgende paragraaf 'Oefeningen met voorbeeldexamens Programma I'.

Oefeningen met voorbeeldexamens Programma I

Dit lesmateriaal bestaat uit oefeningen bij de voorbeeldexamens. De oefeningen helpen de cursist de voorbeeldexamens stap voor stap te maken. Met de oefeningen leert de cursist de tips gebruiken zodat hij leert hoe hij het Staatsexamen NT2 het beste kan maken.

In hoofdstuk 2 tot en met 5 vindt u per examenonderdeel twee of drie oefeningen die de cursist met elk voorbeeldexamen kunt doen. Download en print eerst de voorbeeldexamens van de website www.staatsexamensnt2.nl zodat de cursist er tijdens het oefenen op kan schrijven!

U kunt de oefeningen aanbieden in lesverband, in een open leercentrum of de cursist kan het materiaal (na oefening onder begeleiding van een docent) voor zelfstudie gebruiken.

Zorg ervoor dat cursisten samenwerken. Samen oefenen vraagt om interactie en zodoende oefent men gespreksvaardigheden en men leert van elkaar!

Gebruiksaanwijzing bij de beoordelingsvoorschriften Programma I

Bij elk voorbeeldexamen is er per examen (Lezen, Luisteren, Schrijven en Spreken) een boekje 'Beoordelingsvoorschriften'. Deze boekjes zijn bedoeld voor de beoordelaars van de examens. Als docent kunt u de voorbeeldexamens uiteraard ook m.b.v. de beoordelingsvoorschriften nakijken.

De onderdelen lezen en luisteren kan de cursist zelf beoordelen m.b.v. de gebruiksaanwijzing bij de beoordelingsvoorschriften (in dit materiaal) en de lijst van goede antwoorden in de beoordelingsvoorschriften van het voorbeeldexamen.

2. Examenonderdeel Lezen

2.1 Tips voor kandidaten van het examen Lezen

- Bekijk eerst de tekst voordat u begint met lezen. Dit helpt u om de tekst te begrijpen.
 - Kijk naar de titel. Waarover gaat de tekst?
 - Kijk ook naar de subkopjes als die er zijn. Waarover gaan deze stukjes tekst?
 - Wat voor tekst is het? folder / formulier / instructie / artikel uit een krant of tijdschrift of tekst uit een studieboek/ . .
- Wat weet u al van het onderwerp van de tekst?
- Bekijk de vragen en bedenk of u de tekst globaal of precies moet lezen.

Bij een tekst uit een folder en bij een formulier krijgt u meestal vragen waarvoor u iets moet opzoeken. U moet dan globaal lezen.

- Wat is **globaal lezen**?
Gloobaal lezen is niet alles lezen maar zoeken naar het stukje tekst dat belangrijk is om de vraag te beantwoorden. Als u globaal leest, kunt u tijd winnen.
 - Lees de vraag en de antwoorden heel precies door. Onderstreep de belangrijkste woorden in de vraag en in de antwoorden. Waar gaat u het antwoord zoeken?
 - Lees de tussenkopjes in de tekst en lees het begin van elk tekstblokje eronder.
 - Lees het stukje tekst waar u het antwoord moet zoeken heel precies. Begrijpt u alles? Zo niet, gebruik een woordenboek. Let op: Zoek alleen de woorden op die belangrijk zijn om antwoord te geven op de vraag.

Bij vragen over een tekst uit een studieboek of een artikel uit de krant moet u meestal precies lezen.

- Wat is **precies lezen**?
Precies lezen is woord voor woord lezen wat er staat.
 - Lees eerst de vraag en de antwoorden heel precies door. Onderstreep de belangrijkste woorden in de vraag en in de antwoorden.
 - Leest nu de hele tekst.
 - Let bij het lezen op woorden als: ten eerste / ten tweede / bovendien / daarnaast / tot slot / ten slotte/ kortom / ... Hier begint een nieuw onderwerp.
 - Lees het stukje tekst waar u het antwoord moet zoeken heel precies. Begrijpt u alles? Zo niet, gebruik een woordenboek. Let op: Zoek alleen de woorden op die belangrijk zijn om antwoord te geven op de vraag.
- Geef altijd een antwoord.

2.2 Oefeningen met het voorbeeldexamen Lezen

Bij het oefenen van het examen Lezen is het belangrijk dat u leert:

- hoe u globaal of precies leest
- hoe u de tijd goed verdeelt

Om dit te oefenen kunt u de volgende twee oefeningen doen.

Lezen oefening 1: Globaal of precies lezen?

Doel: U weet welke teksten u globaal of precies moet lezen.

Vooraf:

Kies een voorbeeldexamen Lezen.

Als u samen oefent, neemt u dan hetzelfde examen.

Print / Kopieer het voorbeeldexamen zodat u er tijdens het oefenen op kunt schrijven.

Bekijk eerst allebei individueel één tekst.

- Kijk naar de titel. Waarover gaat de tekst?
- Kijk ook naar de subkopjes als die er zijn. Waarover gaan die stukjes tekst?
- Waar komt de tekst vandaan? Is het een artikel uit een krant of tijdschrift / een folder / een tekst uit een studieboek / een instructie /..?
- Wat weet u al van het onderwerp van de tekst?

Vertel om de beurt aan de ander wat u nu weet over de tekst.

Bespreek nu hoe u de twee teksten gaat lezen: globaal of precies?

Lees voordat u gaat lezen eerst de tips over globaal en precies lezen nog een keer.

Beantwoord dan samen de vragen.

Denk hardop (vertel wat u denkt) bij het kiezen van het juiste antwoord:

- Waarom denkt u dat dit antwoord goed is?
- Waarom denkt u dat de andere antwoorden fout zijn?

Hebt u de vragen van de eerste twee teksten beantwoord?

Controleer ze met de lijst van goede antwoorden. Die lijst vindt u in het boekje bij het voorbeeldexamen: 'Gebruiksaanwijzing bij de beoordelingsvoorschriften examen Lezen', 2. Lijst van goede antwoorden.

Bekijk de fouten die u hebt gemaakt. Bespreek ze met elkaar.

Vraag hulp als u meer dan drie fouten niet begrijpt.

Ga nu op dezelfde manier verder met de andere teksten.

Hebt u alle vragen beantwoord en met de lijst van goede antwoorden gecontroleerd?

Bekijk dan of u voor dit examen geslaagd zou zijn. Kijk bij 1. 'Inhoud voorbeeldexamen Lezen II, score lezen'.

Eerst moet u uw score berekenen. Elk goed antwoord is 1 punt. Kijk dan in de tabel of u 'zeker geslaagd', 'niet zeker geslaagd' of 'zeker gezakt' zou zijn.

Lezen oefening 2: De tijd verdelen

Doel: U kunt de tijd goed verdelen over de opgaven.

Nodig: een timer (op uw mobiele telefoon) of een keukenwekker (per persoon)

Let op: Bij het echte examen mag u geen mobiele telefoon gebruiken.

Kies een voorbeeldexamen Lezen.

Als u samen oefent, neemt u dan hetzelfde examen.

Print / Kopieer de voorbeeldexamens zodat u er tijdens het oefenen op kunt schrijven.

Bekijk voordat u begint eerst de tekst:

- Kijk naar de titel. Waarover gaat de tekst?
- Kijk ook naar de subkopjes als die er zijn. Waarover gaan die stukjes tekst?
- Waar komt de tekst vandaan? Is het een artikel uit een krant of tijdschrift / een folder / een tekst uit een studieboek / een instructie/..?
- Wat weet u al van het onderwerp van de tekst?

Vertel om de beurt aan de ander wat u nu weet over de tekst.

- Tel hoeveel teksten er in het examen zitten.

Bekijk de teksten en bespreek samen:

- Welke teksten u globaal gaat lezen;
- Welke teksten u precies gaat lezen;
- Verdeel de tijd (100 minuten) over de teksten en vragen.

Maak nu het voorbeeldexamen Lezen.

Zet per tekst uw timer / keukenwekker op de tijd die u voor de tekst wilt nemen.

Probeer de teksten te lezen en de vragen te beantwoorden binnen de tijd.

Hebt u te weinig tijd voor een tekst? Stop en ga verder met de volgende tekst!

Stop als de totale tijd van 100 minuten voorbij is!

Hebt u de vragen van alle teksten beantwoord?

Controleer uw antwoorden met de lijst van goede antwoorden. Die lijst vindt u in het boekje bij het voorbeeldexamen: 'Gebruiksaanwijzing bij de beoordelingsvoorschriften examen Lezen', 2. Lijst van goede antwoorden.

Bekijk de fouten die u hebt gemaakt. Bespreek ze met elkaar.

Vraag hulp als u meer dan drie fouten niet begrijpt.

Tot slot:

Bespreek bij welke tekst u meer of minder tijd nodig had.

Welke teksten moest u heel precies lezen?

Bij welke teksten hoefde u alleen maar het antwoord op te zoeken? (globaal lezen)

Bekijk of u voor dit examen geslaagd zou zijn. Kijk bij 1. 'Inhoud voorbeeldexamen Lezen II, score lezen'.

Eerst moet u uw score berekenen. Elk goed antwoord is 1 punt. Kijk dan in de tabel of u 'zeker geslaagd', 'niet zeker geslaagd' of 'zeker gezakt' zou zijn.

2.3 Gebruiksaanwijzing bij de beoordelingsvoorschriften examen Lezen

Als u een voorbeeldexamen Lezen heeft gemaakt, kunt u uw antwoorden nakijken. Kijkt u daarvoor in het boekje 'Beoordelingsvoorschriften' bij 2. 'Lijst van goede antwoorden'.

In de 'Lijst van goede antwoorden' staat geen uitleg waarom de antwoorden goed zijn. Hebt u wel uitleg nodig? Vraag dan hulp van een medecursist, docent of iemand die al voor het Staatsexamen NT2 is geslaagd.

Als u wilt weten of u voor het examenonderdeel geslaagd zou zijn, kijkt u bij 1. 'Inhoud voorbeeldexamen Lezen I, score lezen'.
Eerst berekent u het aantal punten dat u hebt behaald. Elk goed antwoord is 1 punt. Bekijk dan in de tabel of u 'zeker geslaagd', 'niet zeker geslaagd' of 'zeker gezakt' zou zijn.

Als u 'gezakt' of 'niet zeker geslaagd' zou zijn, hebt u een score onder de 500. Normaal gesproken slaagt u met een score van 500 of hoger. Het aantal goede antwoorden dat u daarvoor nodig heeft, kan per examen verschillen. Dit komt doordat de opgaven niet altijd even moeilijk zijn.

3. Examenonderdeel Luisteren

3.1 Tips voor kandidaten van het examen Luisteren

- Lees de titel van elke luistertekst. Wat weet u al van het onderwerp?
- Kijk bij elke luistertekst of er een 'bron' vermeld is: Is het een interview voor de radio, een les of een lezing?
- Ga goed zitten. Luister en lees alles mee. Luister goed wat u moet doen.
- Luister goed naar de inleiding en het voorbeeld. De inleiding geeft u veel informatie over de hele luistertekst.
- Lees elke opgave goed door voordat u gaat luisteren. Noteer eventueel belangrijke woorden van de vraag en de antwoorden op een kladpapier.
- U kunt tijdens het luisteren de belangrijke woorden noteren die u hoort.
 - Vergelijk de woorden met wat u vooraf hebt genoteerd.
 - Welke woorden betekenen hetzelfde?
 - Let ook op de toon van de sprekers! Welke emotie hoort u?
Is de spreker serieus? Maakt de spreker een grap?
- Na het luisteren hebt u ongeveer 30 seconden om de opgave te beantwoorden en de volgende opgave te lezen. Dat is niet lang. Probeer daarom snel een antwoord te kiezen. Zorg dat u nog tijd hebt om de volgende opgave goed door te lezen en de belangrijke woorden te onderstrepen.
- Geef altijd een antwoord.

3.2 Oefeningen met het voorbeeldexamen Luisteren

Bij het oefenen van het examen Luisteren is het belangrijk dat u leert:

- hoe u geconcentreerd luistert
- hoe u in korte tijd een antwoord kiest

Om dit te oefenen kunt u de volgende drie oefeningen doen.

Luisteren oefening 1: Geconcentreerd luisteren

Doel: U kunt tijdens het luisteren letten op belangrijke woorden in de vragen en in de luistertekst.

Nodig: Als u samen oefent, moet u een extra koptelefoon gebruiken.

Kies een voorbeeldexamen luisteren.

Print / Kopieer de voorbeeldexamens zodat u er tijdens het oefenen op kunt schrijven!

Als u samen oefent, neemt u dan hetzelfde examen.

Bekijk de titel van de eerste luistertekst.

Bedenk en bespreek wat u al van het onderwerp weet.

Luister en lees alles mee.

Probeer u zich tijdens het luisteren goed te concentreren. Ga goed zitten.

Lees elke opgave goed door voordat u gaat luisteren.

Noteer belangrijke woorden uit de vraag *en* de antwoorden op een kladpapier.

Noteer tijdens het luisteren de belangrijke woorden die u hoort.

- Vergelijk de woorden met wat u vooraf hebt genoteerd.
Welke woorden betekenen hetzelfde?
- Let ook op de toon van de sprekers! Welke emotie hoort u?
Is de spreker serieus? Maakt de spreker een grap?

Na het luisteren hebt u ongeveer 30 seconden om de opgave te beantwoorden *en* om de volgende opgave te lezen. Dat is niet lang! Probeer daarom snel een antwoord te kiezen. Bent u niet zeker van het antwoord dat u kiest? Zet er dan een kruisje bij!

Zorg dat u nog tijd heeft om de volgende opgave goed door te lezen *en* om de belangrijkste woorden te noteren!

Druk op de pauzeknop als luistertekst 1 afgelopen is.

Controleer of u alle vragen heeft beantwoord.

Vergelijk samen de woorden die u hebt genoteerd.

Bespreek de woorden die u moeilijk vindt.

Weet u allebei de betekenis van een woord niet?

Zoek het woord dan op in een woordenboek!

Noteer alle belangrijke, nieuwe woorden in een eigen woordenschrift. Zoek de betekenis op en schrijf die achter elk woord, noteer ook een voorbeeldzin.

Ga op dezelfde manier verder met luistertekst 2 en 3.

Tot slot:

Lees 3.3 'Gebruiksaanwijzing bij de beoordelingsvoorschriften examen Luisteren',

Vorbereidingsmateriaal bij voorbeeldexamens NT2 Programma I

© ITTA, PM, 2010 v2

pagina 11. Controleer uw antwoorden met de lijst van goede antwoorden.
Bekijk of u voor dit examen geslaagd zou zijn.

Bekijk de fouten die u hebt gemaakt. Bespreek ze met elkaar!
Zoek hulp als u meer dan drie fouten niet begrijpt.

Zou u niet geslaagd zijn?
Beluister de fragmenten dan nog een keer.
Houd de goede antwoorden erbij. Begrijpt u uw fouten?

Luisteren oefening 2: In korte tijd een antwoord kiezen

Doel: U kunt in korte tijd veel informatie gebruiken om een antwoord te kiezen.

Kies een voorbeeldexamen Luisteren.
Print / Kopieer de voorbeeldexamens zodat u er tijdens het oefenen op kunt schrijven!
Als u samen oefent, neemt u dan hetzelfde examen.

Bekijk de titels van de luisterteksten.
Bedenk en bespreek samen wat u al van de onderwerpen weet.

Kijk ook of er een 'bron' genoemd wordt, bijvoorbeeld de naam van de krant waar de tekst uit komt. Als u de bron kent, geeft u dat extra informatie over de luistertekst.
Vertel de ander of u de bron kent.

Luister goed naar de inleiding en het voorbeeld.
De inleiding geeft u veel informatie over de hele luistertekst.

Noteer *voor* en *tijdens het luisteren* woorden die belangrijk zijn.
Doe dit bij de inleiding, de vragen en alle antwoorden.

Begin nu met het voorbeeldexamen Luisteren.
Werk nu alleen.
Ga goed zitten.
Luister en lees alles mee. Luister goed wat u moet doen.

Tot slot:
Lees 3.3 'Gebruiksaanwijzing bij de beoordelingsvoorschriften examen Luisteren', pagina 11. Controleer uw antwoorden met de lijst van goede antwoorden.
Bekijk of u voor dit examen geslaagd zou zijn.

Bekijk de fouten die u hebt gemaakt. Bespreek ze met elkaar!
Zoek hulp als u meer dan drie fouten niet begrijpt.

Zou u niet geslaagd zijn?
Beluister de fragmenten dan nog een keer.
Houd de goede antwoorden erbij. Begrijpt u uw fouten?
Noteer en bespreek de woorden die u moeilijk vindt.
Weet u allebei de betekenis van een woord niet? Zoek het dan op in een woordenboek!
Noteer alle belangrijke, nieuwe woorden in een eigen woordenschrift. Zoek de betekenis op en noteer die achter elk woord, noteer ook een voorbeeldzin.

Luisteren oefening 3: Goed voorbereid

Doel: U kunt gebruikmaken van luisterstrategieën en uitleggen waarom u denkt dat een antwoord goed / fout is.

Kies een voorbeeldexamen Luisteren.

Print / Kopieer de voorbeeldexamens zodat u er tijdens het oefenen op kunt schrijven.

Als u samen oefent, neemt u dan hetzelfde examen.

Denk terug aan / bespreek samen wat u hebt geleerd bij oefening 1 en 2.

Oefening 1: Geconcentreerd luisteren

Oefening 2: In korte tijd een antwoord kiezen

Maak nu individueel het proefexamen. Luister maar 1 keer!

Tot slot:

Vergelijk uw antwoorden met die van uw partner.

Leg om de beurt uit:

- Waarom denkt u dat dit antwoord goed is?
- Waarom denkt u dat de andere antwoorden fout zijn?

Noteer en bespreek de woorden die u moeilijk vindt.

Weet u allebei de betekenis van een woord niet?

Zoek het woord dan op in een woordenboek!

Noteer alle belangrijke, nieuwe woorden in een eigen woordenschrift. Zoek de betekenis op en noteer die achter elk woord, noteer ook een voorbeeldzin.

Lees 3.3 'Gebruiksaanwijzing bij de beoordelingsvoorschriften examen Luisteren'.

Controleer uw antwoorden met de lijst van goede antwoorden.

Bekijk of u voor dit examen geslaagd zou zijn.

Bekijk/bespreek de fouten die u hebt gemaakt.

Zoek hulp als u meer dan drie fouten niet begrijpt.

Zou u niet geslaagd zijn?

Beluister de luisterteksten dan nog een keer.

Houd de goede antwoorden erbij. Begrijpt u uw fouten?

3.3 Gebruiksaanwijzing bij de beoordelingsvoorschriften examen Luisteren

Als u een voorbeeldexamen Luisteren heeft gemaakt, kunt u uw antwoorden nakijken. Kijkt u daarvoor in het boekje 'Beoordelingsvoorschriften' bij 2. 'Lijst van goede antwoorden'.

In de 'Lijst van goede antwoorden' staat geen uitleg waarom de antwoorden goed zijn. Hebt u wel uitleg nodig? Vraag dan hulp van een medecursist, docent of iemand die al voor het Staatsexamen NT2 is geslaagd.

Als u wilt weten of u voor het examenonderdeel geslaagd zou zijn, kijkt u bij 3. Tabel vaardigheidsscores Luisteren I'.

Eerst berekent u het aantal punten dat u hebt behaald. Elk goed antwoord is 1 punt. Bekijk dan in de tabel of uw aantal punten onder de streep ligt. Als dit zo is, zou u voor dit examenonderdeel geslaagd zijn.

Als u 'gezakt' of 'niet zeker geslaagd' zou zijn, hebt u een score onder de 500. Normaal gesproken slaagt u met een score van 500 of hoger. Het aantal goede antwoorden dat u daarvoor nodig heeft, kan per examen verschillen. Dit komt doordat de opgaven niet altijd even moeilijk zijn.

4. Examenonderdeel Schrijven

4.1 Tips voor kandidaten van het examen Schrijven

- Let op de tijd! Denk niet te lang na. Gebruik uw tijd om te schrijven en te controleren.
- Controleer altijd wat u hebt geschreven. Gebruik daarbij de volgende vragen:
 - Is het duidelijk wat ik heb geschreven?
 - Heb ik een goede zin gebouwd?
Bijvoorbeeld: Morgen *ik bel* u terug. Of: Morgen *bel ik* u terug.
 - Heb ik het juiste woord gebruikt?
Moet ik bijvoorbeeld het woord *klaarmaken* gebruiken of *schoonmaken*?
 - Heb ik de goede woordvorm gebruikt?
Is het bijvoorbeeld: 'ik heb *gekijkt*' of 'ik heb *gekeken*'?
 - Heb ik het woord goed geschreven?
Is het bijvoorbeeld: *groot*er of *groter*?
- Gebruik bij het controleren een goed woordenboek! Wij raden u het Van Dale 'Pocketwoordenboek NT2' aan. Zorg dat u niet te veel opzoekt en daarmee te veel tijd verliest.
- In een goed woordenboek kunt u het volgende opzoeken:
 - Krijgt een woord 'de' of 'het'?
bijvoorbeeld: [*het*] huis
 - Krijgt een woord in meervoud –en of –s?
bijvoorbeeld: boek [*boeken*]
 - Wat is de vorm van een werkwoord in de verleden tijd?
bijvoorbeeld: doen [*deed, heeft gedaan*]
 - Krijgt een werkwoord 'hebben' of 'zijn' in de verleden tijd?
bijvoorbeeld: *werken* [*werkte, heeft gewerkt*]

Zinnen afmaken:

- Zorg dat u de zinnen goed begrijpt. Gebruik een woordenboek als dat nodig is.
- Denk na over de vorm van de zin. Waar staat het onderwerp (wie/wat) en waar komt de **persoonsvorm (p.v.)** en de *andere werkwoorden*? Bijvoorbeeld: U moet eerst een bonnetje halen bij loket 3. Dan pas ... [**kan ik** u verder *helpen*.]

Korte schrijfoopdrachten:

- Lees de opdracht heel precies. Doe alles wat er gevraagd wordt.
Bijvoorbeeld: Beantwoord de vraag. *Vertel ook waarom* u werken in de gezondheidszorg wel of juist niet leuk vindt.
- Gebruik woorden die uw tekst structuur geven, bijvoorbeeld: eerst.../ dan.../ daarna/ ten slotte ...
- Bekijk hoeveel woorden u moet schrijven. Maak uw tekst niet langer dan nodig is.

4.2 Oefeningen met het voorbeeldexamen Schrijven

Bij het oefenen van het examen Schrijven is het belangrijk dat u leert:

- hoe u de tijd goed verdeelt
- hoe u de opgaven precies uitvoert
- hoe u begrijpelijk en correct schrijft

Om dit te oefenen kunt u de volgende drie oefeningen doen.

Schrijven, oefening 1: De tijd verdelen

Doel: U kunt de tijd goed verdelen over de opgaven.

Nodig: een timer / keukenwekker per persoon

Kies een voorbeeldexamen Schrijven.

Print / Kopieer de voorbeeldexamens zodat u er tijdens het oefenen op kunt schrijven.

Als u samen oefent, neemt u dan hetzelfde examen.

Bekijk hoeveel opgaven er in deel A zitten.

- Hoeveel zinnen moet u afmaken?
- Hoeveel korte schrijfp opdrachten zitten erin?

Deel A duurt 60 minuten. Verdeel uw tijd bijvoorbeeld als volgt:

- zinnen afmaken: 20 minuten
 - zin 1 t/m 5: 10 minuten
 - zin 9 t/m 13: 10 minuten
- korte schrijfp opdrachten: 35 minuten

Neem tot slot 5 minuten om uw werk te controleren!

Gebruik bij het controleren de volgende vragen:

- Is het duidelijk wat ik heb geschreven?
- Heb ik een goede zin gebouwd?
bijvoorbeeld: Morgen *ik bel* u terug. Of: Morgen *bel ik* u terug.
- Heb ik het juiste woord gebruikt?
Moet ik bijvoorbeeld het woord *klaarmaken* gebruiken of past *schoonmaken* beter?
- Heb ik de goede woordvorm gebruikt?
Is het bijvoorbeeld: 'ik heb *gekijkt*' of 'ik heb *gekeken*'?
- Heb ik het woord goed geschreven?
Is het bijvoorbeeld: *groot*er of *groter*?

Gebruik bij het controleren ook een goed woordenboek!

Wij raden u het Van Dale 'Pocketwoordenboek NT2' aan.

In een goed woordenboek kunt u het volgende opzoeken:

- Krijgt een woord 'de' of 'het'?
bijvoorbeeld: [*hef*] huis
- Krijgt een woord in meervoud –en of –s?
bijvoorbeeld: boek [*boeken*]
- Wat is de vorm van een werkwoord in de verleden tijd?
bijvoorbeeld: doen [*deed, heeft gedaan*]
- Krijgt een werkwoord 'hebben' of 'zijn' in de verleden tijd?
bijvoorbeeld: werken [*werkte, heeft gewerkt*]

- Gebruik het woordenboek alleen om te controleren. Zorg dat u niet te veel opzoekt en daarmee te veel tijd verliest.

Maak nu individueel Deel A van het examen schrijven.

Zet per onderdeel een timer / keukenwekker!

- zinnen afmaken: 20 minuten
- zin 1 t/m 5: 10 minuten
- zin 9 t/m 13: 10 minuten
- korte schrijfoopdrachten: 35 minuten

Probeer de opgaven te maken binnen de tijd.

Hebt u te weinig tijd voor een opgave? Stop en ga verder met de volgende!

Neem tot slot 5 minuten om uw werk te controleren!

Stop als de totale tijd van 60 minuten voorbij is!

Bekijk / bespreek bij welke opgave u meer of minder tijd nodig had.

Vergelijk de tijden met die van de ander.

Zijn er opgaven waar u (allebei) meer of minder tijd voor nodig had?

Hoe komt dat?

Deel B duurt ook 60 minuten.

Bekijk hoeveel korte schrijfoopdrachten u in dit deel moet maken.

Verdeel uw tijd over de opgaven.

Neem bijvoorbeeld ruim 15 minuten voor elke opdracht en tot slot 5 minuten om uw werk te controleren!

Maak nu individueel Deel B van het examen schrijven.

Zet per opgave een timer / keukenwekker!

Probeer de opgaven te maken binnen de tijd.

Hebt u te weinig tijd voor een opgave? Stop en ga verder met de volgende!

Stop als de totale tijd van 60 minuten voorbij is!

Bekijk en bespreek bij welke opgave u meer of minder tijd nodig had.

Zijn er opgaven waar u (allebei) meer of minder tijd voor nodig had?

Hoe komt dat?

Tot slot:

Wisselt u nu uw examen uit met dat van uw partner.

Bekijk hoe de ander de opgaven heeft gemaakt.

- Wat heeft hij / zij geschreven?

- Begrijpt u alles?

- Past uw uitwerking bij de opgave? Zo nee, waarom niet?

Vergelijk hoe u beide de zinnen hebt afgemaakt. Vergelijk ook uw korte schrijfoopdrachten. Let niet op (kleine) schrijf- en vormfouten! (dat volgt bij oefening 3)

Bespreek samen wat u op een andere manier heeft gedaan en waarom.

Schrijven oefening 2: De opgaven precies uitvoeren

Doel: U kunt de opgaven inhoudelijk correct uitvoeren.

Kies een voorbeeldexamen Schrijven.

Print / Kopieer de voorbeeldexamens zodat u er tijdens het oefenen op kunt schrijven.

Als u samen oefent, neemt u dan hetzelfde examen.

Kies samen met uw partner een deel van het examen.

Kies bijvoorbeeld 4 moeilijke zinnen om af te maken en twee korte schrijfoopdrachten.

Lees samen de volgende tips door:

Zinnen afmaken:

- Zorg dat u de zinnen goed begrijpt. Gebruik een woordenboek als dat nodig is!
- Denk na over de vorm van de zin. Waar staat het onderwerp (wie/wat) en waar komt de **persoonsvorm (p.v.)** en de *andere werkwoorden*? Bijvoorbeeld: U moet eerst een bonnetje halen bij loket 3. Dan pas ... [**kan ik** u verder *helpen*.]

Korte schrijfoopdrachten:

- Lees de opdracht heel precies. Doe alles wat er gevraagd wordt.
Bijvoorbeeld: Beantwoord de vraag. *Vertel ook waarom* u werken in de gezondheidszorg wel of juist niet leuk vindt.
- Gebruik woorden die uw tekst structuur geven, bijvoorbeeld: eerst.../ dan.../ daarna .../ ten slotte ...
- Bekijk hoeveel woorden u moet schrijven. Maak uw tekst niet langer dan nodig is!

Bekijk nu elke opgave en bespreek wat u precies moet doen.

Spreek af hoeveel tijd u aan de opgave gaat besteden.

Maak nu individueel de opgave binnen de afgesproken tijd.

Als u klaar bent, wisselt u uw opgave uit met die van uw partner.

Bekijk hoe de ander de opgaven heeft gemaakt.

- Wat heeft hij / zij geschreven?

- Begrijpt u alles?

- Past de uitwerking bij de opgave? Zo nee, waarom niet?

Vergelijk hoe u de zinnen heeft afgemaakt. Vergelijk ook uw korte schrijfoopdrachten.

Let niet op (kleine) schrijf- en vormfouten! (dat volgt bij oefening 3)

Bespreek samen wat u op een andere manier heeft gedaan en waarom.

Schrijven, oefening 3: Begrijpelijk en correct schrijven

Doel: U kunt begrijpelijk schrijven.

Kies een voorbeeldexamen Schrijven.

Print / Kopieer de voorbeeldexamens zodat u er tijdens het oefenen op kunt schrijven!

Als u samen oefent, neemt u dan hetzelfde examen!

Maak samen met uw partner een deel van het examen.

Kies samen enkele moeilijke zinnen en korte schrijfoopdrachten.

Lees samen elke opgave door. Bespreek wat u precies moet doen.

Bekijk hoeveel woorden u moet schrijven. Maak uw tekst niet langer dan nodig is.

Spreek af hoeveel tijd u aan de opgave gaat besteden.

Maak nu individueel de opgave binnen de afgesproken tijd.

Als u klaar bent, wisselt u uw opgave uit met die van uw partner.

Bekijk hoe de ander de opgave heeft gemaakt:

- Wat heeft hij / zij geschreven?
- Begrijpt u alles?
- Past de uitwerking bij de opgave?
- Welke fouten vallen u op? Denk aan:
 - fouten in woordkeuze, bijv. Ik heb mijn huis *klaargemaakt*, i.p.v. Ik heb mijn huis *schoongemaakt*.
 - fouten in zinsstructuur, bijv. Morgen ik werk niet, i.p.v. Morgen werk ik niet.
 - fouten in werkwoordsvormen of tijden, bijv. ik heb *gereist* i.p.v. ik heb *gereisd*
 - spelfouten, bijv. *grooter* i.p.v. *groter*

Onderstreep de fouten en noteer verbeteringen.

Bespreek wat u van de opgaven van elkaar vindt.

4.3 Gebruiksaanwijzing bij de beoordelingsvoorschriften examen Schrijven

De beoordelingsvoorschriften bij het examen schrijven kunt u zelf moeilijk gebruiken. Als u graag wilt dat iemand u precies beoordeelt, vraag dan hulp aan een NT2-docent of iemand die geslaagd is voor Staatsexamen NT2 Programma II.

Als docent kunt u de cursisten leren hoe ze elkaar en zichzelf bij dit onderdeel kunnen beoordelen. Dit vereist wel oefening en herhaling. Bovendien moeten de beoordelingsmodellen hiervoor bruikbaar worden gemaakt door ze te vereenvoudigen en te voorzien van een scoreformulier. Het zelf beoordelen heeft als meerwaarde dat de cursist precies weet waar hij bij de examens op wordt beoordeeld en waarop hij dus bij de uitvoering moet letten.

5. Examenonderdeel Spreken

5.1 Tips voor het examen Spreken

- Lees heel precies mee als de opdrachten worden voorgelezen. Onderstreep belangrijke woorden in de vraag of de antwoorden. Zorg dat u de opdracht goed begrijpt.
- Doe alsof u in de situatie bent van de opdracht. Speel dat u iemand anders bent.
- Let op de tijd! Denk eerst na en geef dan een korte, duidelijke reactie.
- Maak makkelijke, duidelijke zinnen. Maak uw zinnen niet te lang.
- Gebruik de woorden die u onderstreept hebt.
- Spreek hard genoeg. Blaas, lach of zucht niet in de microfoon.
- Let op uw uitspraak. Spreek rustig en duidelijk.
- Let op uw toon. Hoe klinkt een vraag? Hoe klinkt een uitleg?
- Geef altijd een antwoord.
- Als u klaar bent met spreken, wacht u op de volgende vraag. Begin niet opnieuw met spreken, daarvoor hebt u dan niet genoeg tijd meer.

NB. Als u in het dagelijks leven weinig Nederlands spreekt, kunt u oefenen met een vrijwilliger van de organisatie Gilde Samenspraak in uw gemeente. De begeleiding is gratis. Voor meer informatie zie www.gilde-samenspraak.nl

5.2 Oefeningen met het voorbeeldexamen Spreken

Bij het oefenen van het examen Spreken is het belangrijk dat u leert:

- hoe u de opgaven moet uitvoeren
- hoe u een duidelijke reactie geeft
- hoe u vlot kunt reageren op wat een ander zegt

Om dit te oefenen kunt u de volgende drie oefeningen doen:

Spreken oefening 1: De opgaven precies uitvoeren

Doel: U kunt reacties geven die passen bij de opgaven.

Kies een voorbeeldexamen Spreken.

Print / Kopieer de voorbeeldexamens zodat u er tijdens het oefenen op kunt schrijven.

Als u samen oefent, neemt u dan hetzelfde examen.

Lees eerst de volgende tips:

- Lees heel precies mee als de opdrachten worden voorgelezen. Onderstreep belangrijke woorden in de vraag of de antwoorden. Zorg dat u de opdracht goed begrijpt!
- Doe alsof u in de situatie bent van de opdracht. Speel dat u iemand anders bent.
- Let op de tijd! Begin direct met spreken.
- Maak makkelijke, duidelijke zinnen. Maak uw zinnen niet te lang.
- Gebruik de woorden die u onderstreept hebt.
- Spreek hard genoeg. Blaas, lach of zucht niet in de microfoon.
- Let op uw uitspraak. Spreek rustig en duidelijk.
- Let op uw toon. Hoe klinkt een vraag? Hoe klinkt een uitleg?
- Geef altijd een antwoord.
- Als u klaar bent met spreken, wacht u op de volgende vraag. Begin niet opnieuw met spreken, daarvoor hebt u dan niet genoeg tijd meer.

Bekijk nu samen het voorbeeldexamen.

Luister naar de introductie van het voorbeeldexamen.

Luister daarna naar de instructie van deel 1 en naar het voorbeeld.

Druk op de pauzeknop na het voorbeeld.

Besprek samen wat u (nog meer) kunt zeggen in de situatie van het voorbeeld.

Maak nu individueel deel 1.

Als u klaar bent met deel 1, wisselt u van computer.

Luister terug naar de reacties van de ander bij deel 1.

Maak bij elke opgave een notitie.

- Begrijpt u de reactie van de ander?
- Past de reactie bij de opgave? Zo nee, waarom niet?
- Is de reactie te lang / te kort?

Let niet op grammaticafouten! (dat volgt bij oefening 3)

Besprek per opgave de reacties van u allebei.

Besprek wat u op een andere manier heeft gedaan en waarom.

Ga op dezelfde manier verder met deel 2.

Spreken oefening 2: Een duidelijke reactie

Doel: U kunt reacties geven die begrijpelijk zijn.

Kies een voorbeeldexamen Spreken.

Print / Kopieer de voorbeeldexamens zodat u er tijdens het oefenen op kunt schrijven.

Als u samen oefent, neemt u dan hetzelfde examen.

Bekijk samen het voorbeeldexamen. Oefen eerst een paar keer *zonder naar de opdrachten te luisteren*.

Kies een paar opdrachten die u wilt oefenen.

Lees om de beurt een opdracht hardop voor en laat de ander reageren.

Lees heel precies mee als de opdrachten worden voorgelezen.

Bespreek wat u niet begrijpt.

Onderstreep belangrijke woorden in de vraag of de antwoorden.

Noteer belangrijke, nieuwe woorden in uw eigen woordenschrift! Zet de betekenis en een voorbeeldzin erachter.

Geef een makkelijke, duidelijke reactie!

Maak uw zinnen niet te lang!

Doe alsof u in de situatie bent van de opdracht. Speel dat u iemand anders bent.

Gebruik de woorden die u onderstreept hebt.

Gebruik woorden die uw reactie structuur geven, bijvoorbeeld: eerst, dan, daarna, ten slotte.

Geef elkaar feedback op de reactie.

Onderbreek de reactie niet, laat elkaar rustig uitpraten.

- Kon u de reactie gemakkelijk begrijpen?
- Paste de reactie bij de opgave? Zo nee, waarom niet?
- Was de reactie te lang / te kort?

Spreeken oefening 3: Vlot reageren

Doel: U kunt reacties geven die natuurlijk klinken.

Kies een voorbeeldexamen spreken.

Print / Kopieer de voorbeeldexamens zodat u er tijdens het oefenen op kunt schrijven.

Als u samen oefent, neemt u dan hetzelfde examen.

Bekijk samen het voorbeeldexamen. Oefen eerst een paar keer *zonder naar de opdrachten te luisteren*.

Kies een paar opdrachten die u wilt oefenen.

Lees om de beurt een opdracht voor.

Voer om de beurt een opdracht uit. Doe alsof u in de situatie bent van de opdracht.

Speel dat u iemand anders bent.

Geef elkaar feedback op de volgende punten:

Kunt u de reactie gemakkelijk begrijpen?

- Is de reactie duidelijk of te ingewikkeld?
- Welke fouten zijn er gemaakt?
- Is de reactie te kort of te lang?

Klinkt de reactie natuurlijk? Waarom wel/niet?

- Is de reactie te langzaam of te snel?
- Hoe is de uitspraak en de toon van de reactie?

Maak nu individueel op de computer het hele voorbeeldexamen.

Denk daarbij aan de feedback die u zojuist heeft gekregen.

Als u klaar bent, wisselt u van computer.

Luister terug naar de reacties van de ander bij deel 1.

Maak bij elke opgave een notitie.

Kunt u de reactie gemakkelijk begrijpen?

- Is de reactie duidelijk of te ingewikkeld?
- Welke fouten zijn er gemaakt?
- Is de reactie te kort of te lang?

Klinkt de reactie natuurlijk? Waarom wel/niet?

- Is de reactie te langzaam of te snel?
- Hoe is de uitspraak en de toon van de reactie?

Tot slot:

Bespreek per opgave de reacties van u allebei.

Bespreek wat u op een andere manier heeft gedaan en waarom.

Bespreek ook de fouten die u hebt genoteerd.

5.3 Gebruiksaanwijzing bij de beoordelingsvoorschriften examen Spreken

De beoordelingsvoorschriften bij het examen Spreken kunt u zelf moeilijk gebruiken. Als u graag wilt dat iemand u precies beoordeelt, vraag dan hulp aan een NT2-docent of iemand die geslaagd is voor Staatsexamen NT2 Programma II.

Als docent kunt u de cursisten leren hoe ze elkaar en zichzelf bij dit onderdeel kunnen beoordelen. Dit vereist wel oefening en herhaling. Bovendien moeten de beoordelingsmodellen hiervoor bruikbaar worden gemaakt door ze te vereenvoudigen en te voorzien van een scoreformulier. Het zelf beoordelen heeft als meerwaarde dat de cursist precies weet waar hij bij de examens op wordt beoordeeld en waarop hij dus bij de uitvoering moet letten.